

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 76P/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123207906
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123207906.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky C. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom C. D., a otca E. F., nar. dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom G. C. G. B., v súčasnosti bytom G. C. G. B., D. C. XX, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v E. H. I. C., J. X.

II. Otec je povinný prispievať na výživu mal. A. sumou 50,- EUR mesačne, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet E. H. I. C. počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Matka je povinná prispievať na výživu mal. A. sumou 50,- EUR mesačne, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet E. H. I. C. počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Súd ruší Uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.09.2023 č.k. 76P/43/2023-8 v časti výroku I. počnúc právoplatnosťou rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom podal návrh, ktorým sa domáhal zmeny zariadenia na výkon rozhodnutia súdu tak, že namiesto H. J. K. L. E. C. bude maloletá umiestnená v H. J. K. L. E. I.. Uviedol, že maloletá je od 05.08.2022 umiestnená v H.. Maloletá má ďalších súrodencov, ktorých však bolo možné umiestniť do biologickej rodiny. Matka starostlivosť o deti zanedbávala, požívala alkoholické nápoje vo zvýšenej miere, nedokázala rodine zabezpečiť pravidelný príjem a bývanie. Otec maloletej má novú rodinu, odmietol vykonávať starostlivosť o maloletú, pretože si nerozumie s jeho manželkou. Maloletá bola po umiestnení do H. viackrát na úteku, následne sa stabilizovala, nemala v H. žiadne výchovné problémy, avšak od 06.08.2023 je opakovane na úteku. Dvakrát bola políciou vypátraná, uviedla, že uteká preto, lebo nechce byť v aktuálnom H.. Má konflikty s vychovávateľkou. Bolo doporučené maloletú premiestniť do iného H.. Maloletá sa túto informáciu už nedozvedela, pretože v deň stretnutia mal byť s maloletou vykonaný pohovor, avšak sa do H. nevrátila.

2. Súd vykonal dokazovanie správou kolízneho opatrovníka, správami o príjmoch rodičov.

3. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 14.01.2022 č.k. 11P/2/2022-6 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil matke maloletej povinnosť odovzdať maloletú

za účelom odbornej diagnostiky do dočasnej starostlivosti K. H., M. X, N.. Rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť dňa 14.01.2022 a malo platiť po dobu 3 mesiacov od odovzdania maloletej do H.. K prijatiu maloletej došlo 19.01.2022.

4. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 13.04.2022 č.k. 12P/30/2022-5 bola matke maloletej uložená povinnosť odovzdať maloletú za účelom odbornej diagnostiky do K. H., M. X, N., s tým, že toto opatrenie platí po dobu 2 mesiacov od odovzdania maloletej do K. H..

5. Od 19.01.2022 do 20.06.2022 bola maloletá v K. H.. Následne sa vrátila do starostlivosti matky.

6. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.08.2022 č.k. 11P/54/2022-12 bola maloletá zverená neodkladným opatrením do dočasnej starostlivosti H. J. K. L. E., N. XXX/X, C..

7. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10.11.2022 č.k. 11P/27/2021-44 bolo nariadené výchovné pobytové opatrenie pre maloletú A. v Centre J. K. L. E. C. po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Tento Rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.12.2022. Súd súčasne zrušil Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.08.2022 č.k. 11P/54/2022-12, ktorým bola maloletá zverená neodkladným opatrením do dočasnej starostlivosti Centra pre K. L. E., N. XXX/X, C.. Lehota 6 mesiacov uplynula 13.06.2023. Ako vyplýva z Rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10.11.2022 č.k. 11P/27/2021-44, dôvodom na uloženie výchovného opatrenia maloletej bola skutočnosť, že matka maloletej po návrate dcéry z diagnostického centra nebola schopná poskytnúť jej stabilné prostredie vo svojej domácnosti, mala problémy s požívaním alkoholu vo zvýšenej miere, výchovu maloletej nezvládala. Maloletá vyrastala v nepodnetnom, hygienicky nevhodnom prostredí a otec maloletej nemal záujem prevziať o ňu starostlivosť. Z návrhu vyplýva, že napriek snahe pomôcť matke maloletej nedošlo u nej k takej zmene, ktorá by umožňovala prevzatie starostlivosti o maloletú. Matka žije v rodinnom dome v jednej miestnosti s priateľom, nemá podmienky na prevzatie starostlivosti o dcéru.

8. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 12.06.2023 č.k. 76PPOm/1/2023-9 súd opätovne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú A. dočasne zveril do starostlivosti H. J. K. L. E. C., N. XXX/X, C., a rodičom uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 40,-EUR mesačne. Matka nemala vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú a otec starostlivosť o ňu prevziať nechcel.

9. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.09.2023 č.k. 76P/43/2023-8 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil H. J. K. L. E. C. bez zbytočného odkladu odovzdať maloletú do H. J. K. L. E. I., a to na dobu 6 mesiacov. Matku a otca zaviazal prispievať na výživu dcéry výživným vo výške 50,-EUR mesačne. Zároveň bolo zrušené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá zverená do starostlivosti H. J. K. L. E. C..

10. Maloletá by sa mala na základe nariadeného neodkladného opatrenia nachádzať v starostlivosti H. J. K. L. E. I., avšak od augusta 2023 je na úteku a jej pobyt nie je známy. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že v súčasnosti umiestnenie maloletej v H. J. K. L. E. I. neprichádza do úvahy. Toto H. je otvorené, pracovníci H. navrhli umiestnenie maloletej v uzatvorenom zariadení. Následne bolo oslovené E. H. I. C., ktoré môže maloletú prijať. Matka o dcére nemá informácie, údajne ju kontaktovala telefonicky a povedala jej, že sa má dobre. Kolízny opatrovník navrhol preto nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, keďže doterajšie opatrenia nepriniesli očakávaný efekt.

11. Podľa § 54 ods. 1, 2 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že ani matka a ani otec nemajú zabezpečené podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletú. Matka nie je schopná poskytnúť maloletej riadnu starostlivosť a výchovu, a to po žiadnej stránke. Stále má problém s požívaním alkoholu, nepracuje, nemá ani dostatok finančných prostriedkov na uspokojovanie potrieb maloletej. Doterajšie opatrenia súdu nevedli k náprave stavu, i keď to matka sľubovala. Otec záujem o starostlivosť o maloletú nemá. Za súčasnej situácie je preto nariadenie ústavnej starostlivosti jediným spôsobom, ako je možné zabezpečiť výchovu a výživu maloletej. Keďže maloletá nie je schopná byť v zariadení s otvoreným charakterom, bolo potrebné pristúpiť k umiestneniu maloletej do zariadenia, v ktorom bude po kontrole a kde bude možné v plnej miere zabezpečiť starostlivosť o maloletú.

13. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

14. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. Maloletá má bežné výdavky zodpovedajúce jej veku.

16. Matka maloletej je nezamestnaná, prakticky bez príjmu, naposledy bola zamestnaná do 31.12.2022, avšak bez príjmu. Posledný príjem dosiahla v júni 2022 vo výške 12,50 EUR. Nepoberá žiadne dávky. Okrem maloletej A. má dve deti, a to M. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, a mal. J. B., nar. dňa XX.XX.XXXX. Ani jedno z detí nie je v osobnej starostlivosti matky.

17. Otec detí je nezamestnaný, naposledy pracoval do 30.09.2022. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

18. Na základe týchto skutočností bola obom rodičom určená vyživovacia povinnosť aspoň v symbolickej výške 50,-EUR. Je zrejmé, že rodičia by sa mali zamestnať, aby dosahovali vyšší príjem a mohli sa tak vo väčšom rozsahu podieľať na starostlivosti o maloletú.

19. Súd súčasne s nariadením ústavnej starostlivosti zrušil aj neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá zverená do starostlivosti H. J. K. L. E. I., keďže zverenie dieťaťa do starostlivosti tohto zariadenia stratilo opodstatnenie. Zároveň bola zrušená vyživovacia povinnosť rodičov podľa pôvodného neodkladného opatrenia, keďže ich vyživovacia povinnosť je určená týmto rozhodnutím.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať

nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením. Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.